

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра офтальмології
Навчальний рік 2024 - 2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ОСОБЛИВОСТІ ОФТАЛЬМОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ В ДИТЯЧОМУ
ВІЦІ»
(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компотнент

Форма здобуття освіти очна, дистанційна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 228 «Педіатрія»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) Педіатрія

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс IV

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
офтальмології _____

Протокол від
«27»серпня 2021 року № 15

Завідувач кафедри

(підпис) П.А.Бездітко
(ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем _____

(назва)
Протокол від
“ ” 20__ року №

Голова
_____
(підпис) (ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Дурас Інна Григорівна, доцент кафедри офтальмології, доцент, к.мед.н
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)
2. _____
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)
3. _____
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь
Дурас Інна Григорівна, доцентка кафедри офтальмології, доцентка, к.мед.н

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті
університету, кафедри, в системі Moodle та інше.

спеціалізація «Офтальмологія», «Дитяча офтальмологія»

в системі Moodle

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=275>_____

Контактний телефон

+380503004244_____

Корпоративна пошта викладача ih.duras@knmu.edu.ua _____

Консультації :

система Moodle, система Google meet згідно з розкладом

(очні консультації: розклад та місце проведення; онлайн консультації:
розклад, посилання на електронні ресурси)

Локація

заняття проводяться в умовах КНП ХОР «ОКЛ», Центр офтальмологічної
діагностики «ЗІР», дистанційно – у системах Google meet або MOODLE_____

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Особливості офтальмологічної патології в дитячому віці» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Педіатрія»

Опис навчальної дисципліни (анотація) Курс “ Особливості офтальмологічної патології в дитячому віці” є закладення теоретичних основ офтальмології як науки (термінологія, методи дослідження, загальні клінічні симптоми основних захворювань ока, принципи діагностики та лікування, профілактики захворюваності) і призначений для студентів 4 курсу педіатричного факультету. Клінічна дисципліна, яка вивчає анатомію, фізіологію та патологію органа зору та допоміжного апарату ока в дитячому віці. Велику увагу приділено особливостям захворювань очей у дітей, їх патогенезу, тактиці діагностики та лікування. найбільш поширених і соціально значущих захворюваннях дитячого віку (ретинопатії недоношених, ускладненою короткозорості, вродженої катаракти, ретинобластому і ін.), особливостям діагностики та лікування патології дитячого віку з урахуванням міжнародного досвіду та сучасних досягнень медицини.

Практичні заняття передбачають курацію профільних пацієнтів в обласному дитячому офтальмологічному відділенні КНП ХОР «Обласна дитяча клінічна лікарня» та Центрі офтальмологічної діагностики «ЗІР» згідно з розкладом занять, а також під час індивідуальної роботи з кейсами за окремими темами.

Викладання проводиться за принципами доказової медицини з використанням діючих стандартів (гайдлайнів) світових фахових товариств.

Курс охоплює основні практичні, так і теоретичні аспекти діяльності майбутнього педіатра, сімейного лікаря та дитячого офтальмолога.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є анатомія, фізіологія, методи дослідження та захворювання ока та його придаткового апарату та його особливості в дитячому віці

Міждисциплінарні зв'язки: з педіатрією, неврологією, захворюваннями ЛОР органів, щелепно-лицьовою хірургією, стоматологією, анатомією, фізіологією

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології, біохімії, мікробіології, пропедевтики дитячих хвороб, медичної генетики, фармакології та медичної рецептури, епідеміології та принципів доказової медицини, екстренної та невідкладної медичної допомоги, а також мати практичні навички догляду за хворими педіатричного профілю. Та їх ведення у поліклінічних та стаціонарних умовах.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 4 року навчання.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=275>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни : є опанування студентами необхідних знань та вмінь, а також дій, для оволодіння етико-деонтологічними основами охорони зору у дитячому віці, на основі вивчення вікової анатомії, фізіології органу зору, етіології та патогенезу захворювань, їх класифікацій, особливостей клінічної картини. Забезпечити підготовку

висококваліфікованих фахівців в галузі педіатрії, а саме в дитячій офтальмології.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є вивчення дисципліни “ Особливості офтальмологічної патології в дитячому віці” є закладення теоретичних основ офтальмології як науки (термінологія, методи дослідження, загальні клінічні симптоми основних захворювань ока, принципи діагностики та лікування, профілактики захворюваності).

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв’язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами **компетентностей:**

інтегральні:

здатність розв’язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров’я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог

загальні (ЗК):

ЗК 1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим

ЗК 2 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК 3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 4 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК 5 – Здатність приймати обґрунтоване рішення ; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії

ЗК 6 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою

ЗК 7 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК 8 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ЗК 9 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

спеціальні (фахові, предметні):

ФК 1 – Навички опитування

ФК 2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів

ФК 3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання

ФК 4 – Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування при лікуванні захворювань

ФК 5 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань

ФК 6 – Здатність до діагностування невідкладних станів

ФК 7 – Здатність до визначення тактики та володіння навичками надання екстреної медичної допомоги

ФК 8 – Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів

ФК 9 – Навички виконання медичних маніпуляцій

ФК 12 – Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду

ФК 13 – Здатність до проведення експертизи працездатності

ФК 14 – Здатність до ведення медичної документації

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1 – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

ПРН 2 – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення

ПРН 3 – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта

ПРН 5 – оцінювання результатів опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 6 – встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання

ПРН 7 – визначення характеру, принципів лікування захворювань

ПРН 9 – визначення тактики ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

- комунікативність (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі),
- робота в команді (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів),
- конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри),
- тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійної роботи),
- лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Вибіркова
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 228 «Педіатрія» (шифр і назва) Спеціалізація:	Рік підготовки (курс):
		4-й
		Семестр
		Лекції
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента - 60	Освітній ступінь: <u>Другий (магістр)</u> ОПП Педіатрія	0 год
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		60
		Індивідуальні завдання:
Вид підсумковою контролю: залік		

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції при вивченні дисципліни не передбачено

2.2.2 Семінарських занять при вивченні дисципліни не передбачено

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Анатомо-топографічні особливості органу зору у дитячому віці. Функції органу зору.	5	Розповідь-пояснення, презентація, відеороліки, відеофільми	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, доповідь та інші

	Методи дослідження.			
2	Особливості рефракції та акомодатії у дитячому віці. Косоокість. Захворювання повік, слізних органів та орбіти.	4	Розповідь-пояснення, демонстрація хворих, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, метод «Мозковий штурм»	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, індивідуальні завдання; реферати; доповідь та інші
3	Особливості захворювань кон'юнктиви, рогівки, склери у дитячому віці.	4	Розповідь-пояснення, демонстрація хворих, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, метод «Мозковий штурм»	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, індивідуальні завдання; реферати; доповідь та інші
4	Особливості захворювань судинної оболонки та кришталика у дитячому віці.	4	Розповідь-пояснення, демонстрація хворих, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, імітаційна гра, моделювання	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, індивідуальні завдання; реферати; доповідь та інші

			процесів і ситуацій, метод «Мозковий штурм»	
5	Вроджена глаукома.	4	Розповідь-пояснення, демонстрація хворих, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, метод «Мозковий штурм»	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, індивідуальні завдання; реферати; доповідь та інші
6	Особливості захворювань сітківки, зорового нерву в дитячому віці.	4	Розповідь-пояснення, демонстрація хворих, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, метод «Мозковий штурм»	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, індивідуальні завдання; реферати; доповідь та інші
7	Особливості пошкодження органу зору в дитячому віці. Невідкладні стани в дитячій офтальмології та невідкладна	5	Розповідь-пояснення, демонстрація хворих, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія,	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, індивідуальні завдання; доповідь

	допомога. Залік.		імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, метод «Мозковий штурм»	підсумковий контроль: залік
	Всього годин	30		

2.2.4. Лабораторних занять при вивченні дисципліни не передбачено

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок до теми № 1 «Анатомо-топографічні особливості органу зору у дитячому віці. Функції органу зору. Методи дослідження».	7	Електронно-інформаційні (презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації)	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, доповідь та інші
2	Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок до теми № 2 «Особливості рефракції та акомодатії у дитячому віці. Косоокість. Захворювання повік, слізних органів та орбіти».	7	Електронно-інформаційні (презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації)	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, доповідь та інші
3	Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок до теми № 3 «Особливості захворювань кон'юнктиви, рогівки, склери у дитячому віці».	7	Електронно-інформаційні (презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації)	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, доповідь та інші
4	Теоретична підготовка та опрацювання	7	Електронно-інформаційні	Усне опитування

	практичних навичок до теми № 4 «Особливості захворювань судинної оболонки та кришталика у дитячому віці».		(презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації)	(індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, доповідь та інші
5	Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок до теми № 5 «Вроджена глаукома».	7	Електронно-інформаційні (презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації)	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, доповідь та інші
6	Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок до теми № 6 «Особливості захворювань сітківки, зорового нерву в дитячому віці».	8	Електронно-інформаційні (презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації)	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, доповідь та інші
7	Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок до теми № 7 «Особливості пошкодження органу зору в дитячому віці. Невідкладні стани в дитячій офтальмології та невідкладна допомога. Залік».	7	Електронно-інформаційні (презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації)	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль, доповідь та інші
	Всього годин	60		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Поточний контроль (далі – ПК) проводиться науково-педагогічними працівниками на кожному аудиторному занятті. За результатами засвоєння

кожної теми заняття виставляється оцінка з використанням 4-бальної системи.

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми впродовж всього періоду вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею. Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти у ХНМУ» (наказ від 21.08.2021 №181)

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134

4.87- 4,89	195	4.09- 4,11	164	3.32- 3,34	133
4.85- 4,86	194	4.07- 4,08	163	3.3-3,31	132
4.82- 4,84	193	4.04- 4,06	162	3.27- 3,29	131
4.8- 4,81	192	4.02- 4,03	161	3.25- 3,26	130
4.77- 4,79	191	3.99- 4,01	160	3.22- 3,24	129
4.75- 4,76	190	3.97- 3,98	159	3.2-3,21	128
4.72- 4,74	189	3.94- 3,96	158	3.17- 3,19	127
4.7- 4,71	188	3.92- 3,93	157	3.15- 3,16	126
4.67- 4,69	187	3.89- 3,91	156	3.12- 3,14	125
4.65- 4,66	186	3.87- 3,88	155	3.1-3,11	124
4.62- 4,64	185	3.84- 3,86	154	3.07- 3,09	123
4.6- 4,61	184	3.82- 3,83	153	3.05- 3,06	122
4.57- 183	183	3.79- 152	152	3.02- 121	121

4,59		3,81		3,04	
4.54- 4,56	182	3.77- 3,78	151	3-3,01	120
4.52- 4,53	181	3.74- 3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5- 4,51	180	3.72- 3,73	149		
4.47- 4,49	179	3.7- 3,71	148		
4.45- 4,46	178	3.67- 3,69	147		
4.42- 4,44	177	3.65- 3,66	146		
4.4- 4,41	176	3.62- 3,64	145		
4.37- 4,39	175	3.6- 3,61	144		
4.35- 4,36	174	3.57- 3,59	143		
4.32- 4,34	173	3.55- 3,56	142		
4.3- 4,31	172	3.52- 3,54	141		
4,27- 4,29	171	3.5- 3,51	140		

4.24-		3.47-	
4,26	170	3,49	139

Залік з дисципліни проводиться викладачем групи на останньому практичному занятті. Якщо студент за ЗНД набрав більше 120 балів та не має не відпрацьованих практичних занять, йому виставляється залік з відміткою – «зараховано». Якщо студент за ПНД набрав менше 120 балів, або має не відпрацьовані практичні заняття, йому виставляється незалік з відміткою – «не зараховано» та пропонується скласти перезалік після підготовки.

3.2. Перелік питань:

1. Зоровий аналізатор, його значення у пізнанні зовнішнього світу.
2. Історія розвитку офтальмології. Засновники вітчизняної офтальмології. Київська школа офтальмології.
3. Досягнення сучасної офтальмології. Видатні офтальмологи: В.П.Філатов, Й. Меркулов, Н.О.Пучковська, М.Л.Краснов, М.М.Краснов, С.М.Федоров.
4. Поняття про абсолютну, професійну та громадську сліпоту. Головні причини сліпоти. Профілактика сліпоти у дорослих та дітей.
5. Сліпота. Показник сліпоти. Навчання та працевлаштування сліпих (УТОС).
6. Формування зорових образів. Роль кори головного мозку у акті зору. Теорії акту зору.
7. Рогівка. її будова, кровопостачання, властивості та функції.
8. Райдужка. її будова, кровопостачання, властивості та функції.
9. Війкове (ціліарне) тіло та хоріоїдея, їх будова, функції.
10. М'язи райдужки, та війкового тіла. Сітківка, її будова, функції паличок та ковбочок.
11. Анатомія зорового нерву, особливості його будови та топографії.
12. Кришталик. Його функції, живлення, властивості.
13. Кровопостачання очного яблука.
14. Будова орбіти та її вміст.

15. М'язи повік. їх функція та іннервація.
16. Будова кон'юнктиви. Клінічні ознаки її нормального стану.
17. Анатомія слъзових органів. Методи дослідження слъзових шляхів.
18. Зовнішні м'язи ока їх іннервація та функції.
19. Сутінковий зір, його порушення, методи дослідження.
20. Дослідження гостроти зору. Формула гостроти зору.
21. Принципи побудови таблиць для визначення гостроти зору. Кут зору.
22. Периферійний зір та його дослідження. Види порушень поля зору.
23. Кольоровідчуття, його порушення, методи дослідження. Теорії кольоровідчуття.
24. Основні елементи світлозаломної системи ока. Поняття про діоптрію.
25. Види клінічної рефракції. Роль зовнішнього середовища в формуванні рефракції. Методи визначення рефракції (об'єктивні та суб'єктивні).
26. Оптичні окулярні стекла та їх застосування. Контактні лінзи та їх застосування.
27. Об'єм та довжина акомодатції, її зв'язок з рефракцією. Найдальша та найближча точки ясного зору. Акомодатція та її вікові зміни. Пресбіопія.
28. Гіперметропія, її клініка, діагностика та корекція.
29. Міопія, клініка, причини розвитку. Ускладнення короткозорості. Профілактика прогресування міопії.
30. Астигматизм, його види та корекція.
31. Аномалії положення повік (ентропіон, ектропіон, птоз, лагофталъм).
Причини їх виникнення, клініка, методи лікування.
32. Запальні захворювання повік, ячмінь, халязіон. Клініка, лікування.
33. Блефарити, їх клініка та лікування
34. Дакріоцистит дорослих та немовлят, його етіологія, клініка, лікування.
35. Запальні захворювання орбіти (остеоперіостит, флегмона орбіти, тромбоз печеристої пазухи), клініка та лікування.
36. Методи дослідження переднього відрізка ока (фокальне, біфокальне освітлення, біомікроскопія).

37. Методи дослідження оптичних середовищ ока
38. Клінічний перебіг та методи лікування гострих запалень слизової оболонки.
39. Клінічні вияви, етіологія та методи лікування хронічних кон'юнктивітів.
40. Аденовірусні кон'юнктивіти. Їх клініка та лікування.
41. Особливості кон'юнктивітів, викликаних Covid-19.
42. Класифікація кератитів. Загальні принципи їх лікування. Клініка та наслідки кератитів. .
43. Повзуча виразка рогової оболонки, її клініка та лікування.
44. Паренхіматозний кератит. Його клініка та лікування.
45. Герпетичні кератити. Їх діагностика та лікування.
46. Серозний іридоцикліт. Його клінічні особливості, перебіг, діагностика.
47. Клінічні ознаки фібринозного іридоцикліту, етіологія, патогенез, методи лікування. Ускладнення та наслідки іридоциклітів.
48. Глаукома, класифікація глаукоми. Методи ранньої діагностики глаукоми. Значення диспансерного обстеження хворих на глаукому.
49. Клінічні форми первинної глаукоми, лікування.
50. Диференційна діагностика первинної глаукоми та катаракти.
51. Гострий напад глаукоми, його клініка. Диференційна діагностика з іридоциклітом.
52. Невідкладна допомога при гострому приступі глаукоми.
53. Вторинна глаукома, її причини, клініка лікування.
54. Природжена глаукома, її причини, клініка і лікування.
55. Аномалії положення кришталика діагностика ускладнення, лікування.
56. Природжена катаракта Клініка діагностика методи лікування.
57. Стадії розвитку старечої катаракти. Діагностика та лікування.
58. Діагностика та лікування консервативне початкової стадії старечої катаракти.
59. Травматична катаракта . Особливості її перебігу, ускладнення, хірургічне лікування.

60. Ускладнена катаракта, її причини, клініка лікування.
61. Вторинна катаракта, її клініка, причини виникнення, хірургічне лікування.
62. Афекія, її ознаки, корекція.
63. Головні умови біокулярного зору. Значення біокулярного зору у виборі професії.
64. Співдружна косоокість, діагностика, види.
65. Прихована косоокість, клініка діагностика.
66. Уявна косоокість, клініка діагностика.
67. Принципи лікування співдружньої косоокості.
68. Паралітична косоокість, її ознаки, диференційна діагностика методи лікування. Ознаки проникаючих поранень очного яблука. Невідкладна допомога при них.
69. Проникаючі поранення очей, ускладнені наявністю стороннього тіла. Методи локалізації стороннього тіла в оці.
70. Принципи видалення внутрішньоочних сторонніх тіл при проникаючих пораненнях очей.
71. Особливості травм органа зору, отриманих в АТО.
72. Енд офтальміт та панофтальміт, металози, симпатичне запалення, їх клініка, профілактика, лікування.
73. Контузії очного яблука їх прояви та лікування.
74. Сторонні тіла рогівки та невідкладна допомога при них.
75. Електроофтальмія, її клінічні прояви та перша допомога.
76. Хімічні опіки очей, клініка, невідкладна допомога.
77. Термічні опіки очей, клініка, невідкладна допомога.
78. Внутрішньоочні пухлини, клінічний перебіг, лікування.
79. Виявлення агравації та симуляції. Контрольні методи виявлення гостроти зору.
80. Встановлення групи інвалідності внаслідок порушення зору.
81. Офтальмоскопія. Її види.

82. Картина нормального очного дна.
83. Клініка невриту зорового нерву. Причини, диференційна діагностика з застійним диском зорового нерву.
84. Офтальмоскопічна картина застійного диску зорового нерву. Значення його у діагностиці пухлин мозку.
85. Зміни очного дна при гіпертонічній хворобі.
86. Зміни очного дна та цукровому діабеті.
87. Зміни очного дна при захворюваннях крові.
88. Зміни очного дна при СНІД.
89. Відшарування сітківки, етіологія, клініка, лікування.
90. Гострі порушення кровообігу сітківки. Причини, клініка, лікування.

3.4. Індивідуальні завдання

Оцінювання здійснюється за виконання завдань викладача:

1. доповідь реферата на практичному занятті 0 – 2 бали;
2. доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали,
3. доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів;
4. участь у Всеукраїнській олімпіаді –5 – 10 балів

3.5. Правила оскарження оцінки

Регулюються нормативно-правовими актами, які визначають процедуру оскарження результатів оцінювання. Це є Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному медичному університеті.

3.5.1. Поточне оцінювання. Спірні питання щодо поточного оцінювання вирішуються упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю. Здобувач вищої освіти має право звернутися за обґрунтуванням щодо результатів поточного оцінювання та/або наявними, на його думку, порушеннями процедури проведення контрольного заходу до викладача, який здійснював оцінювання. Викладач, у присутності завідувача кафедри

онкології обґрунтовує дотримання вимог проведення контрольного заходу та відповідності виставленої оцінки критеріям оцінювання, з якими здобувач вищої освіти був ознайомлений до проведення контрольного заходу.

3.5.2. Підсумковий семестровий (курсний) контроль. Оскарження результатів діфзалику, здійснюється, як правило, у день проведення, але не пізніше наступного дня після оголошення результатів. Здобувач вищої освіти звертається до викладача, який проводив діфзалик за роз'ясненням щодо виставленої оцінки. Якщо здобувач незгодний з результатами підсумкового контролю та/або вважає, що мало місце порушення процедури проведення контрольного заходу, і обґрунтування викладача, який проводив оцінювання за критеріями, наведеними в робочій програмі навчальної дисципліни, з точки зору здобувача, не є об'єктивними, він має право звернутися до декана факультету з апеляційною заявою, в якій вказується причина подачі апеляції.

3.5.3. Апеляція розглядається апеляційною комісією у складі декана факультету або його заступника, гаранта освітньої програми, завідувача кафедри онкології, двох-трьох провідних викладачів кафедри, у тому числі й викладача, який приймав діфзалик. До складу комісії можуть бути включені представники ради студентського самоврядування.

3.5.4. Апеляція розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання в присутності здобувача освіти. Перенесення терміну апеляції не допускається. Під час розгляду апеляції ведеться протокол, у якому записуються всі зауваження членів комісії та висновки щодо оцінювання.

3.5.5. Здобувачеві освіти дають можливість повторно скласти підсумковий контроль членам апеляційної комісії за новим білетом.

3.5.6. За наслідками розгляду апеляції, комісія приймає одне з рішень: – виставлена оцінка з навчальної дисципліни відповідає рівню і якості виконаної роботи (наданим усним відповідям) та не змінюється; – виставлена оцінка з навчальної дисципліни не відповідає рівню і якості виконаної роботи (наданим усним відповідям) та змінюється на визначену комісією кількість балів і вказується нова оцінка у балах, за національною шкалою та за шкалою ЄКТС;

3.5.7. Рішення апеляційної комісії доводиться до відома здобувача освіти головою апеляційної комісії по завершенню розгляду апеляційної скарги в усній формі або, на вимогу здобувача, в письмовій формі. Рішення апеляційної комісії є остаточним та оскарженню не підлягає.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щоб досягти цілей навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати лекції; читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; не спізнюватися і не пропускати заняття; приходити на кафедру одягнутими у медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі зошит, ручку; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Вимоги викладачів. Обов'язково враховується присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; не допустиме списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання . НЕ допускаються пропуски практичних занять з не поважної причини.

Академічна мобільність. Під час вивчення дисципліни «Особливості офтальмологічної патології в дитячому віці» передбачена академічна мобільність, взаємозамінність залікових кредитів (обсяг 1 кредиту 30 годин). Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально.

Проведення курації пацієнтів можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію).

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок;

Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять

• дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;

- пити безалкогольні напої;

- фотографувати слайди презентацій;

- брати активну участь у ході заняття).

• заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);

- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;

- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;

- грати в азартні ігри;

- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);

- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра офтальмології підтримує нульову толерантність до плагіату.

Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться

інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

(до 10 джерел за останні 5 років, 2-3 з яких міжнародні)

Базова

1. Жабоедов Г.Д., Скрипник Р.Л., Кіча О.А. та ін Офтальмологія: підручник (ВНЗ I—III р.а.) - 2018-296с.- Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»
2. Жабоедов Г.Д., Кіреєв В.В. Офтальмологія: практикум: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) – 2012-280 с. - Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»
3. Vitovska O.P., Bezditko P.A., Bezkorovayna I.M. et al.Ophthalmology: textbook — 2nd edition – 2020- 648с. - Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»
4. Бездітко П.А., Панченко М.В. та ін. Підручник для лікарів та лікарів-інтернів сімейної медицини под. редакцією П.А.Бездітко . Харків 2012 – 245с.
5. Nema H.V. Manual of Ophthalmology. Clinical Diagnosis and Treatment of Eye Disease. 2016.-288p
6. Нельсон Л.Б. Детская офтальмология. Цветной атлас и краткое руководство по клинической офтальмологии - 2021 - 304с
7. Тейлор Д. Детская офтальмология. Перевод с английского. Москва изд-во Бином.– 2016 – 248с.

Допоміжна

1. Mishra Deepak, Bhushan Prashant, Singh Mk Essentials in Ophthalmology - 2017 - 304p

.....

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. **Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE**
<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=275>

8. ІНШЕ

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз`яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен здобувач вищої освіти має знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі: необхідні зміни у силабусі затверджуються на методичній комісії ХНМУ з проблем професійної підготовки педіатричного профілю та оприлюднюються на сайті ХНМУ, сайті кафедри офтальмології ХНМУ.